25 Οκτωβρίου 2020

Δύο πιθανές τοποθετήσεις μπροστά στην ελευθερία (Καθηγητής Πανεπιστημίου Καραβιδόπουλος Ιωάννης)

/ Γενικά Θέματα

«Εκείνο τον καιρό καθώς έφτασε ο Ιησούς στην περιοχή των Γαδαρηνών, τον συνάντησε κάποιος άντρας από την πόλη, που είχε μέσα του δαιμόνια από πολύν καιρό. Ρούχο δεν ντυνόταν ούτε έμενε σε σπίτι, αλλά ζούσε στα μνήματα. Όταν είδε τον Ιησού, έβγαλε μία κραυγή, έπεσε στα πόδια του και του είπε με δυνατή φωνή: «Τι δουλειά έχεις εσύ μ' εμένα Ιησού, Υιέ του ύψιστου Θεού; Σε παρακαλώ μη με βασανίσεις». Αυτά τα είπε, γιατί ο Ιησούς είχε διατάξει το δαιμονικό πνεύμα να βγει από τον άνθρωπο. Από πολλά χρόνια τον είχε στην εξουσία του, και για να τον συγκρατήσουν τον έδεναν με αλυσίδες και του έβαζαν στα πόδια σιδερένια δεσμά. Εκείνος όμως έσπαζε τα δεσμά, και το δαιμόνιο τον οδηγούσε στις ερημιές. Ο Ιησούς τον ρώτησε: «Ποιό είναι το όνομά σου;» Εκείνος απάντησε: «Λεγεών»·γιατί είχαν μπει μέσα του πολλά δαιμόνια. Τα δαιμόνια, λοιπόν, τον παρακαλούσαν να μην τα διατάξει να πάνε στην άβυσσο.

Εκεί κοντά ήταν ένα κοπάδι από πολλούς χοίρους που έβοσκαν στο βουνό, και τα δαιμόνια παρακαλούσαν τον Ιησού να τους επιτρέψει να μπουν στους χοίρους, και τους το επέτρεψε. Βγήκαν, λοιπόν, από τον άνθρωπο και μπήκαν στους χοίρους. Τότε το κοπάδι όρμησε προς τον γκρεμό και πνίγηκε στη λίμνη. Μόλις οι βοσκοί είδαν τι έγινε, έφυγαν και το είπαν στην πόλη και στην ύπαιθρο. Βγήκαν οι άνθρωποι να δουν τι έγινε και ήρθαν κοντά στον Ιησού. Βρήκαν τον άνθρωπο από τον οποίο βγήκαν τα δαιμόνια να κάθεται δίπλα στον Ιησού, να φοράει ρούχα και να φέρεται λογικά, και φοβήθηκαν. Όσοι είχαν δει τι είχε γίνει, τους είπαν για το πως ο δαιμονισμένος σώθηκε. Τότε όλο το πλήθος από την περιοχή των Γαδάρων παρακαλούσαν τον Ιησού να φύγει από κοντά τους, γιατί τους είχε πιάσει μεγάλος φόβος. Εκείνος μπήκε στο πλοιάριο για να γυρίσει πίσω. Ο άνθρωπος από τον οποίο είχαν βγει τα δαιμόνια τον παρακαλούσε να τον πάρει μαζί του. Ο Ιησούς όμως του είπε να φύγει, με τα παρακάτω λόγια: «Γύρισε στο σπίτι σου και διηγήσου όσα έκανε σ’ εσένα ο Θεός». Εκείνος έφυγε διαλαλώντας σ’ όλη την πόλη όσα έκανε σ’ αυτόν ο Ιησούς» (Λουκ. 8, 26-39).

Ο Χριστός παρουσιάζεται στη διήγησή μας ως ελευθερωτής των ανθρώπων από τις δαιμονικές δυνάμεις που τον κρατούν αιχμάλωτο και τον δυναστεύουν. Σ’ αυτή την προσφορά ελευθερίας παρατηρούμε δύο τρόπους ανταποκρίσεως των ανθρώπων: η μία εκπροσωπείται από τον δαιμονισμένο που θεραπεύθηκε, η άλλη από τους κατοίκους της περιοχής στην οποία έγινε το θαύμα. Ο πρώτος, μετά τη συνάντησή του με τον ελευθερωτή και σωτήρα Χριστό, μεταβάλλεται ριζικά: από

γυμνός γίνεται «ιματισμένος και σωφρονών»· από ακοινώνητος που ζούσε στα μνήματα και στις ερήμους βρίσκεται τώρα σε επικοινωνία με τους συνανθρώπους του, τους οποίους σπεύδει να συναντήσει για να τους διηγηθεί τη θαυματουργική θεραπεία του- αντί της επιθετικότητας και της καταστροφικής και αυτοκαταστροφικής μανίας που είχε (βλ. τις παράλληλες διηγήσεις στα Μαρκ. 5, 3-5. Ματθ. 8, 28 εξ.) γίνεται τώρα η αιτία σωτηρίας των άλλων αντί της προηγούμενης διεσπασμένης προσωπικότητάς του που φαίνεται από την ονομασία «λεγεών»(: «γιατί είχαν μπει μέσα του πολλά δαιμόνια») αποκτά τώρα ένα ενιαίο κέντρο, το οποίο γνωρίζει πολύ καλά τι θέλει, να μείνει κοντά στον Ιησού.

Ενώ όμως ο πρώην δαιμονισμένος επιθυμεί τη μόνιμη συντροφιά του Ιησού, οι κάτοικοι της περιοχής ζητούν την απομάκρυνση του ευεργέτη, γιατί τους κυρίεψε ο φόβος. Είδαν τη δύναμη του Ιησού και τρομοκρατήθηκαν. Σκέφθηκαν αμέσως ότι η παρουσία ενός ισχυρού θαυματοποιού ανάμεσά τους μπορεί να συνεπάγεται ίσως ορισμένες υλικές ζημίες, όπως ήταν π.χ. η καταστροφή της αγέλης των χοίρων. Ο «φόβος» τους για τον οποίο ομιλεί ο ευαγγελιστής δεν είναι το δέος και η συντριβή μπροστά στη δύναμη του Ιησού, η αρχή της αναγνωρίσεώς του και της προσκυνήσεως, αλλ’ ο τρόμος μήπως η παρουσία του τους οδηγήσει στη στέρηση των υλικών αγαθών, τα οποία δεν θέλουν να χάσουν. Τυφλοί ως προς το πνευματικό τους συμφέρον, βλέπουν μπροστά τους μόνο το υλικό συμφέρον. Απορρίπτουν την ελευθερία, προτιμώντας να μείνουν δούλοι.

Πολλές φορές οι άνθρωποι δεν βλέπουν καθαρά, δεν διακρίνουν το σωστό, χάνουν τα μεγάλα για να κερδίσουν τα μικρά, διώχνουν τον Σωτήρα για να ζήσουν πιο άνετα. Οι κάτοικοι της περιοχής των Γαδαρηνών είναι οι τύποι των ανθρώπων που ασυλλόγιστα διώχνουν το σπόρο του θείου λόγου και αποδεικνύονται άγονο και πετρώδες έδαφος, για να θυμηθούμε την εικόνα της παραβολής του σπορέα. Βλέπουν επιφανειακά, κοινωνικά, συμβατικά, εγωκεντρικά. Εάν το χριστιανικό κήρυγμα δεν εξυπηρετεί τα σχέδιά τους, το παραμερίζουν. Εάν στέκεται εμπόδιο στις επιδιώξεις τους, το πολεμούν. Εάν ο Χριστός τους ενοχλεί, τον διώχνουν.

Κι όμως εδώ βρίσκεται η τραγική ειρωνεία- παραμένουν κλεισμένοι στα δεσμά από τα οποία θέλει να τους λυτρώσει ο Χριστός. Δεν βλέπουν τα θαύματα της θείας αγάπης με τα οποία είναι γεμάτος ο κόσμος. Σκέπτονται ψυχρά, εγκεφαλικά, εγκοσμιοκρατικά. Εκείνο που μεταβάλλει ριζικά τον άνθρωπο δεν είναι η ψυχρή λογική και το στενά εννοούμενο συμφέρον, αλλ’ η συνάντηση με τον Χριστό μέσα στον χώρο του βιώματος, ο διάλογος με Αυτόν, η αναγνώρισή του ως ελευθερωτή.

Στην περιγραφή του δαιμονισμένου της διηγήσεώς μας έχουμε μία εικόνα του ανθρώπου που είναι αιχμάλωτος των δαιμονικών δυνάμεων της κακίας, του μίσους, της καταστροφής· στην περιγραφή του ίδιου ανθρώπου αλλά

θεραπευμένου βλέπουμε την τεράστια υπαρξιακή αλλαγή που συντελείται από τη συνάντηση με τον Χριστό, τον Σωτήρα και Ελευθερωτή.

Η επιθυμία να μείνει κανείς κοντά στον Χριστό όπως ο θεραπευμένος της περικοπής, επειδή ένιωσε την ελευθερία που προσφέρεται απ’ Αυτόν σαν δώρο, η η αποδίωξη του Χριστού χάρη κάποιου άλλου συμφέροντος, κατά το πρότυπο των Γαδαρηνών, είναι δύο δυνατές τοποθετήσεις των ανθρώπων έναντι της θείας δωρεάς της ελευθερίας. Η πρώτη μπορεί να σημάνει τη σωτηρία του, η δεύτερη την καταστροφή του.

Πηγή: agiazoni.gr